

Vergaderjaar 2012–2013

32 317

JBZ-Raad

CD

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 5 oktober 2012

Tijdens een mondeling overleg in de Eerste Kamer op 6 maart 2012 heeft de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel toegezegd te zullen bezien op welke wijze de informatievoorziening over EU-dossiers verbeterd kan worden. Daarbij zou tevens gekeken worden naar de wijze waarop de EU-informatievoorziening aan parlementen in andere EU-lidstaten is vormgegeven.¹ Daarover is in april van dit jaar een rapport verschenen van de COSAC, de Conferentie van commissies voor Europese zaken van de nationale parlementen en het Europees Parlement. Naar aanleiding daarvan heeft de vaste commissie voor Immigratie en Asiel /JBZ-Raad de minister op 14 september 2012 een brief gestuurd.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken heeft op 28 september 2012, een weerslag gegeven van de inventarisatie door de Nederlandse ambassades in de betreffende hoofdsteden van de werkwijze van de nationale parlementen ten aanzien van EU-aangelegenheden en meegedeeld dat besluitvorming over de informatievoorziening wordt overgelaten aan zijn opvolger.

De minister voor Immigratie, Integratie en Asiel heeft op 4 oktober 2012 zijn eensluidende mededeling gestuurd.

De vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad² brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad, Kim van Dooren

¹ Kamerstukken I 2011/12, 32 317, BN.

² Samenstelling:

Holdijk (SGP), Broekers-Knol (VVD), Slagter-Roukema (SP), Franken (CDA), Nagel (50PLUS), Ruers (SP), Van Bijsterveld (CDA), Duthler (VVD), Koffeman (PvdD), Kuiper (CU), Meurs (PvdA) (*voorzitter*), Quik-Schuijt (SP), Strik (GL), Lokin-Sassen (CDA), Scholten (D66), Th. de Graaf (D66), De Boer (GL), De Lange (OSF), Ter Horst (PvdA), Beuving (PvdA), Schrijver (PvdA), vac. (PVV) (*vice-voorzitter*), Reynaers (PVV), Popken (PVV), Huijbregt-Schiedon (VVD), Schouwenaar (VVD), Swagerman (VVD)

BRIEF AAN DE MINISTER VOOR IMMIGRATIE, INTEGRATIE EN ASIEL

Den Haag, 14 september 2012

Tijdens een mondeling overleg in de Eerste Kamer op 6 maart 2012 hebt u toegezegd te zullen bezien op welke wijze de informatievoorziening over EU-dossiers verbeterd kan worden. Daarbij zou tevens gekeken worden naar de wijze waarop de EU-informatievoorziening aan parlementen in andere EU-lidstaten is vormgegeven.¹ Daarover is in april van dit jaar een rapport verschenen van de COSAC, de Conferentie van commissies voor Europese zaken van de nationale parlementen en het Europees Parlement.

De commissie heeft tot nu toe van u alleen een brief mogen ontvangen waarin u aangeeft dat u nog niet in de gelegenheid bent over het onderwerp nieuwe uitspraken te doen en dat nadere bestudering en overleg met uw collega-bewindspersonen benodigd zijn.² De commissie kan hier op zichzelf begrip voor opbrengen, maar merkt op dat het hier een langlopend en voor haar uitermate belangrijk onderwerp betreft. Voor de controle door het parlement op de Europese besluitvorming, meer in het bijzonder het handelen van de Nederlandse regering daarbij, is goede informatievoorziening cruciaal. De commissie dringt er daarom op aan dat u spoedig in samenspraak met uw collega-bewindslieden een besluit neemt aangaande verruiming en verbetering van de informatievoorziening.

De voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad,
P. L. Meurs

¹ Kamerstukken I 2011/12, 32 317, BN.

² Brief van 9 juli 2012, Kamerstukken I 2011/12, 32 317, BN.

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 september 2012

Zoals toegezegd in mijn brief van 14 februari jl. (Kamerstuk 22 112, Nr. 1366), stuur ik u hierbij de weerslag van de inventarisatie door de Nederlandse ambassades in de betreffende hoofdsteden van de werkwijze van de nationale parlementen ten aanzien van EU-aangelegenheden, alsmede een geactualiseerde en op onderdelen gecorrigeerde versie van het schematische overzicht terzake van de Tweede Kamer.

In onderstaande versie van dit schematische overzicht (origineel: bijlage 2 bij het rapport «Bovenop Europa» van 6 april 2011, Kamerstuk 32 726, Nr. 1) zijn de wijzigingen ten opzichte van het origineel vetgedrukt weergegeven.

	Positie regering voorafgaand aan Raden schriftelijk naar Kamer?			Waar zijn EU-zaken belegd?
	Standaard debat ter voorbereiding Raden?		Openbaarheid	
België	x ³	x [±]	n.v.t.	Alle Commissies
Bulgarije	x	x	n.v.t./ Besloten	Europese Zaken
Cyprus	x	x²	n.v.t.	Europese Zaken
Denemarken	✓	✓	Openbaar	Europese Zaken
Duitsland	✓	✓	Besloten/Openbaar	Alle Commissies
Estland	✓	✓	Openbaar /Besloten	Europese Zaken
Finland	✓	✓	Besloten	Europese Zaken
Frankrijk	x	x¹	Openbaar	Europese Zaken
Griekenland	x	x	n.v.t.	Alle Commissies
Hongarije	x	x	Openbaar	Alle Commissies
Ierland	x	✓	Openbaar/ Besloten	Europese Zaken
Italië	x	x	n.v.t.	Europese Zaken
Letland	✓	✓	Openbaar	Europese Zaken
Litouwen	✓	✓	Openbaar	Europese Zaken
Luxemburg	x	x	n.v.t.	Europese Zaken
Malta	x	x	n.v.t.	Europese Zaken
Nederland	✓	✓	Openbaar	Alle Commissies
Oostenrijk	X	✓	Openbaar	Europese Zaken

Polen	√ ⁴	√	Openbaar	Europese Zaken
Portugal	X	√	Openbaar	Alle Commissies
Roemenië	X	x	n.v.t.	Europese Zaken
Slowakije	√	√	Openbaar/Besloten	Europese Zaken
Slovenië	√	√	Openbaar	Europese Zaken
Spanje	x	√	Openbaar	Europese Zaken
Tsjechië	x	x ¹	n.v.t.	Europese Zaken
Verenigd Koninkrijk	√	x	n.v.t.	Europese Zaken
Zweden	√	√	Openbaar/Besloten	Europese Zaken

¹ **BE en FRA en CZ: Alleen voor Europese Raadsbijeenkomsten**

² **CY: Alleen voor reguliere Raadsbijeenkomsten, niet voor Europese Raadsbijeenkomsten**

³ **BE: uitsluitend voorafgaand aan de Raad Buitenlandse Zaken en de Raad Algemene Zaken**

⁴ **POL: uitsluitend voorafgaand aan reguliere Raadsbijeenkomsten**

In aanvulling daarop maak ik graag de volgende specifieke opmerkingen per land:

België

In België vindt nauwelijks afstemming plaats met het federale parlement over EU-besluitvorming. In tegenstelling tot wat stond vermeld in het originele overzicht, vindt er ook geen debat plaats voorafgaand aan Europese Raadsbijeenkomsten. Er worden inderdaad geen becommentarierde agenda's van Raadsbijeenkomsten voorafgaand naar het parlement gestuurd, met uitzondering van de Raad Algemene Zaken en de Raad Buitenlandse Zaken. Uitsluitend voor die twee Raadsformaties wordt het parlement van tevoren schriftelijke geïnformeerd over de positie die België in zal nemen.

Bulgarije

De regering informeert het Bulgaarse parlement niet aan de hand van Raden, maar onregelmatig op grond van de actualiteitswaarde van onderwerpen. Informatie wordt verschaft aan de commissie voor Buitenlandse Zaken, die zich ook bezighoudt met Europese Zaken. Dat gebeurt mondeling, tijdens besloten bijeenkomsten.

Cyprus

In tegenstelling tot wat in het originele overzicht stond vermeld, zijn er in het Cypriotische parlement geen standaard debatten ter voorbereiding van Raden

Denemarken

De informatie in het originele overzicht was correct. EU-aangelegenheden zijn in het Deense parlement belegd bij de vaste commissie voor Europese Zaken, omdat alleen deze commissie formeel mandaat mag afgeven voor de Raadszittingen, hetgeen in het Deense systeem een vereiste is voor deelname van de betreffende minister aan een Raad.

Duitsland

In tegenstelling tot wat in het originele overzicht was vermeld, stuurt de Duitse regering wel degelijk voorafgaand aan Raden de Duitse positie schriftelijk naar het parlement. Dit gebeurt in een zogenaamde «vorschau». Deze stukken zijn niet publiek en het debat erover in de commissie voor Europese Zaken of de vakcommissie vindt plaats achter gesloten deuren. Europese Raden worden op dezelfde wijze voorbereid door de staatsminister voor EU-zaken met de commissie voor Europese Zaken. Soms vindt voorafgaand aan een Europese Raad een, openbaar, plenair debat plaats. Dat gebeurt als de bondskanselier een officiële regeringsverklaring wil afleggen.

Estland

De informatie in het overzicht was grotendeels correct. Het debat voorafgaand aan Raden is inderdaad in beginsel besloten (tenzij de voorzitter anders besluit). Het position paper dat de regering voordien naar de Kamer stuurt is echter doorgaans openbaar.

Finland

De informatie in het overzicht is correct. Alle parlementaire commissies houden zich weliswaar bezig met de inhoudelijke behandeling en voorbereiding van EU-standpunten, maar het zogenaamde «Grand Committee» (=commissie voor Europese Zaken) bepaalt de uiteindelijke parlementaire positie op basis van zowel de toelichting van de regering als van de uitkomst van de behandeling in de commissies. De zittingen van de parlementaire commissies zijn inderdaad besloten, maar na afloop ervan worden de notulen publiek gemaakt.

Frankrijk

De informatie in het overzicht was grotendeels correct, maar het is niet zo dat er in de Assemblée Nationale of de Sénat standaard debatten plaatsvinden voorafgaand aan alle Raden. Dat gebeurt uitsluitend voorafgaand aan bijeenkomsten van de Europese Raad.

Griekenland

De informatie in het overzicht is correct. Het Griekse parlement wordt niet schriftelijk geïnformeerd over de positie die de regering zal innemen bij Raden en er vinden ook geen debatten plaats voorafgaand aan Raden. De enige standaard-afspraken is dat concept EU-*verordeningen* naar de vaste Kamercommissie voor Europese Zaken worden gestuurd en dat die commissie daar dan een «mening» over kan geven.

Hongarije

In tegenstelling tot wat in het originele overzicht stond vermeld, stuurt de Hongaarse regering niet standaard voorafgaand aan Raden haar positie schriftelijk naar de Kamer en vinden er niet standaard debatten plaats voorafgaand aan Raden. Het parlement heeft wel de mogelijkheid om te verzoeken terzake vooraf geïnformeerd te worden. In beginsel zijn EU-zaken belegd bij alle vaste Kamercommissies.

Ierland

De informatie in het overzicht was grotendeels correct. De positie van de Ierse Regering gaat voorafgaand aan Raden niet schriftelijk aan de Dáil

(Tweede Kamer) toe, maar deze wordt wel standaard mondeling door de minister op de hoogte gebracht. De voordrachten worden daarbij meestens ter plekke schriftelijk uitgedeeld. Deze zittingen zijn gedeeltelijk openbaar. Voor EU-zaken is er een «Joint Committee for European Affairs» samengesteld waarin ook senatoren en soms MEP's plaatsnemen dat wekelijks vergadert over actuele EU-ontwikkelingen.

Italië

In tegenstelling tot het oorspronkelijke overzicht, worden Europese aangelegenheden in beginsel door de commissie voor Europese Zaken behandeld. Indien nodig, wordt ter voorbereiding de commissie die het thema inhoudelijk behandelt geraadpleegd.

Letland

De informatie in het overzicht was correct.

Litouwen

De informatie in het overzicht was correct.

Luxemburg

De informatie in het overzicht was correct. In Luxemburg wordt niet standaard een geannoteerde agenda van de Raad aan de Kamer gestuurd en voorafgaand aan Raden vindt geen overleg plaats met de Kamer. Uitsluitend de minister van Buitenlandse Zaken wordt uitgenodigd in vergaderingen van de commissie Buitenlandse en Europese Zaken om de leden te informeren.

Malta

De informatie in het overzicht was correct.

Oostenrijk

Het parlement wordt doorgaans mondeling door de Bondkanselier en de minister van Buitenlandse Zaken van de Oostenrijkse positie op de hoogte gebracht. Enkele dagen voor een Raad wordt een, in beginsel openbare, zitting belegd van de commissie Europese Zaken.

Polen

In tegenstelling tot wat in het overzicht stond, ontvangt de commissie voor Europese Zaken voorafgaand aan iedere Raad schriftelijke informatie over de wetgevende besluiten die op de agenda staan. Verder was het overzicht correct. Opvallend is dat in Polen voorafgaand aan een Europese Raad het parlement enkel mondeling wordt geïnformeerd.

Portugal

De informatie in het overzicht was correct. Voorafgaand aan de Raden wordt geen schriftelijke informatie verstrekt, wel vinden ter voorbereiding en achteraf sessies van ministers in de relevante commissies plaats. Deze sessies zijn openbaar en tevens via internet te volgen.

Roemenië

De informatie in het overzicht was correct.

Slowakije

Ter voorbereiding op het debat voorafgaand aan een Raad wordt doorgaans een schriftelijke annotatie aan de commissie Europese Zaken toegestuurd. Deze is niet openbaar. Het debat zelf daarentegen wel. Verder was de informatie in het overzicht correct.

Slovenië

In tegenstelling tot wat in het overzicht stond vermeld, is het debat voorafgaand aan Raadsbijeenkomsten openbaar, tenzij vertrouwelijke documentatie vraagt om een besloten behandeling. EU-aangelegenheden zijn bij de commissie voor Europese Zaken belegd. Verder was de informatie in het overzicht correct.

Spanje

Anders dan in het oorspronkelijke overzicht vermeld, stuurt de regering geen «geannoteerde agendas» aan het parlement. Verder was de informatie in het overzicht correct. Voor vakraden belegt de commissie voor Europese Zaken overigens uitsluitend een overleg met de betrokken bewindspersoon indien zij (de commissie) dat noodzakelijk acht, hetzij voorafgaand aan, hetzij na afloop van de betreffende Raad.

Tsjechië

Anders dan in het oorspronkelijke overzicht vermeld, stuurt de regering in Tsjechië niet standaard haar positie voor Raden schriftelijk naar de Kamer. Enkel indien de commissie Europese Zaken daar specifiek om verzoekt, vindt voorafgaand aan een Raad een bijeenkomst met de verantwoordelijke bewindspersoon plaats. Zoals al in het overzicht was vermeld, vindt in Tsjechië uitsluitend voorafgaand aan Europese Raden standaard een debat plaats.

Verenigd Koninkrijk

De informatie in het overzicht was correct. Wel dient daarbij de kanttekening te worden geplaatst dat de informatie die de regering voorafgaand aan Raden aan het parlement aanbiedt voornamelijk ingaat op de agenda. De nationale positie wordt slechts summier beschreven.

Zweden

De informatie in het overzicht was vrijwel geheel correct. Zoals in het originele overzicht werd aangegeven zijn overleggen met vakministers ter voorbereiding van reguliere Raadsbijeenkomsten besloten. Dit geldt echter niet voor het overleg met de premier ter voorbereiding op een Europese Raad, dat wel een openbaar karakter heeft.

Ik hoop dat beide Kamers hun voordeel zullen kunnen doen met deze geactualiseerde inventarisatie van de werkwijze van de nationale parlementen van de overige EU-lidstaten.

Tot slot kom ik graag terug op de kwestie van de wijze waarop de toegang van het parlement tot EU-informatie in Nederland is vormgegeven. Ik heb hierover met de Tweede Kamer onder meer gesproken tijdens het algemeen overleg van 21 december 2011 over de informatievoorziening over EU-dossiers. Vanuit zowel de Eerste als de Tweede Kamer zijn hierover bovendien bij meerdere gelegenheden diverse bewindslieden aangesproken, laatstelijk de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel

in een brief van de Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-raad van uw Kamer, van 14 september jongstleden met kenmerk 15123u. Ik vraag uw begrip voor het feit dat het kabinet in haar huidige demissionaire status geen besluit zal nemen over het al dan niet volledig handhaven van de op dit moment staande praktijk in dezen. Ik zal deze kwestie overbrengen aan mijn opvolger.

De staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
H. P. M. Knapen

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR IMMIGRATIE, INTEGRATIE EN ASIEL

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 oktober 2012

Met verwijzing naar uw brief d.d. 14 september jl. inzake EU-informatievoorziening (kenmerk 151232u) bericht ik u als volgt. Per brief van 28 september 2012 (kenmerk DIE-1188/12) heeft de staatssecretaris van Europese Zaken u een actueel overzicht doen toekomen van de werkwijze van de nationale parlementen van EU-lidstaten ten aanzien van EU-aangelegenheden. In deze brief refereert hij ook aan de kwestie van de wijze waarop de toegang van het parlement tot EU-informatie is vormgegeven en vraagt hij uw begrip voor het feit dat het kabinet in haar huidige demissionaire status geen besluit zal nemen over het al dan niet handhaven van de op dit moment staande praktijk in dezen. Ook ik zal deze kwestie overbrengen aan mijn opvolger.

De minister voor Immigratie, Integratie en Asiel,
G. B. M. Leers